

ข้อสอบอัตนัย สังคมศึกษาฯ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

พิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1

การเล่นสงกรานต์เป็นประเพณีที่มีขึ้นในประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ลาว พม่า กัมพูชา ประเพณีสงกรานต์มีการทำบุญตักบาตรรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ สรงน้ำพระ ก่อเจดีย์ ประเพณีสงกรานต์นิยมเล่นกันในช่วงฤดูร้อนในประเทศไทยกำหนดให้วันสงกรานต์ตรงกับวันที่ 13-15 เมษายน ของทุกปี

1. เพราะเหตุใดประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้านมีประเพณีสงกรานต์ที่สืบทอดมาถึงปัจจุบัน
(ตอบอย่างน้อย 4 ข้อ)

ตอบ

.....

.....

เฉลย อธิบายตามลักษณะมูลเหตุจากการเกิดประเพณีสงกรานต์มาจาก

1. สภาพภูมิอากาศ
2. สภาพภูมิประเทศ
3. วิถีการดำเนินชีวิตสืบทอดกันมา
4. ความเชื่อและศาสนาที่คล้ายคลึงกัน
5. ประเพณีหรือพิธีกรรม

ฯลฯ

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบอธิบายถูกต้องทั้ง	4 ข้อ	ได้ 4 คะแนน
ตอบอธิบายถูกต้องทั้ง	3 ข้อ	ได้ 3 คะแนน
ตอบอธิบายถูกต้องทั้ง	3 ข้อ	ได้ 3 คะแนน
ตอบอธิบายถูกต้อง	2 ข้อ	ได้ 2 คะแนน
ตอบอธิบายถูกต้อง	1 ข้อ	ได้ 1 คะแนน
ตอบไม่ถูก/ตอบไม่ตรง		ได้ 0 คะแนน

(ตชว. ส 2.1 ม. 2/4) พฤติกรรมที่วัด วิเคราะห์

2. ปัจจัยใดที่ทำให้เกิดความคล้ายคลึงหรือความแตกต่างของวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรม
ในภูมิภาคเอเชีย (ตอบอย่างน้อย 4 ปัจจัย)

ตอบ

.....

.....

เฉลย

สภาพภูมิประเทศ	ความเชื่อ	ภูมิหลังประวัติศาสตร์	ภาษา	ฯลฯ
- เป็นที่ราบ	- เทพเจ้า	- การเมืองการปกครอง	- ไทย	
- ภูเขา	- พระพุทธเจ้า	- สงคราม	- มลายู	
- แม่น้ำ	- การกราบเจ้า	บูชา ผี - การแย่งชิงทรัพยากร	- ตากาล็อก	

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบอธิบายถูกทั้ง	4 ปัจจัย	ได้ 4 คะแนน
ตอบอธิบายถูกทั้ง	3 ปัจจัย	ได้ 3 คะแนน
ตอบอธิบายถูกทั้ง	3 ปัจจัย	ได้ 3 คะแนน
ตอบอธิบายถูก	2 ปัจจัย	ได้ 2 คะแนน
ตอบอธิบายถูก	1 ปัจจัย	ได้ 1 คะแนน
ตอบไม่ถูก/ตอบไม่ตรง		ได้ 0 คะแนน

(ตขว. ส 2.1 ม. 2/4) พฤติกรรมที่วัด การวิเคราะห์

3. จงอธิบายความคล้ายคลึงและแตกต่างของวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมของประเทศเกาหลีใต้
มาพอเข้าใจ (อย่างน้อย 4 ด้าน)

ตอบ

.....

.....

เฉลย วัฒนธรรมไทยและเกาหลีมีความคล้ายคลึงและแตกต่างกันคือ

ด้านอาหาร ทั้งไทยและเกาหลีได้กินข้าวเจ้าเป็นหลักแต่ต่างกันที่อาหารเกาหลีได้รสชาติ
ไม่ค่อยเผ็ดและมีกิมจิเป็นเครื่องเคียงแต่ของไทยนิยมกินน้ำพริกและมีผักเป็นเครื่องเคียง

ด้านศาสนา ไทยนับถือศาสนาพุทธเป็นหลัก เกาหลีได้นับถือศาสนาคริสต์และพุทธ และประมาณ
ครึ่งหนึ่งไม่มีศาสนาแต่มีความเชื่อเรื่องคนทรงเจ้าและบูชาผี

ด้านการแต่งกาย ทั้งไทยและเกาหลีได้มีชุดประจำชาติ ไทยมีชุดไทยจักรพรรดิ ไทยประยุกต์ เกาหลีได้มี
ชุดประจำชาติคือฮันบก

ด้านการรับวัฒนธรรมตะวันตก ทั้งไทยและเกาหลีได้รับวัฒนธรรมตะวันตก นอกจากนี้ไทยยังรับ
วัฒนธรรมของเกาหลีได้อีกด้วย

ฯลฯ

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบอธิบายถูก	4 ด้าน	ให้ 4 คะแนน
ตอบอธิบายถูก	3 ด้าน	ให้ 3 คะแนน
ตอบอธิบายถูก	2 ด้าน	ให้ 2 คะแนน
ตอบอธิบายถูก	1 ด้าน	ให้ 1 คะแนน
ไม่ตอบหรือตอบไม่ถูกต้อง		ให้ 0 คะแนน

(ตขว. ส 2.1 ม. 2/4) พฤติกรรมที่วัด การวิเคราะห์

4. มรดกโลกของประเทศจีนใดเป็น 1 ในสิ่งมหัศจรรย์ของโลก

ตอบ

เฉลย กำแพงเมืองจีน

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

(ตขว. ส 4.2 ม. 2/2) พฤติกรรมที่วัด ความจำ

5. ศิลปะของศาสนาอิสลามจะมีลักษณะหลังคารูปโดม เสาและประตูโค้งใช้ลวดลายขาวดำตกแต่งในเนื้อดิบ
ประดับพื้นและผนังด้วยกระเบื้อง เรียกว่าโมเสก ศิลปะศาสนาอิสลามได้รับอิทธิพลจากอารยธรรมใด

ตอบ.....

เฉลย ไบแซนไทน์ และอารยธรรมเปอร์เซีย

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

(ตขว. ส 4.2 ม. 2/2) พฤติกรรมที่วัด ความจำ

6. แหล่งอารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุ เป็นแหล่งกำเนิดศาสนาใดบ้าง

ตอบ

เฉลย ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ศาสนาพุทธ

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

(ตขว. ส 4.2 ม. 2/2) พฤติกรรมที่วัด ความจำ

7. ฟยอร์ด (Fjord) เกิดจากการกระทำของธารน้ำแข็ง ทำให้เกิดอ่าวแคบ ๆ ยาวลึกเข้าไปในแผ่นดิน จะพบใน
บริเวณพื้นที่ประเทศนอร์เวย์ ข้อดีของการเกิด ฟยอร์ด (Fjord) คืออะไร

ตอบ.....

เฉลย เกิดทะเลสาบขนาดเล็ก จำนวนมาก และเกิดสถานที่ท่องเที่ยวที่สวยงาม

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

(ตขว. ส 5.1 ม. 2/2) พฤติกรรมที่วัด ความเข้าใจ

8. สาเหตุที่ดอกเกอร์แบงค์เป็นแหล่งปลาชุกชุมเพราะเหตุใด

ตอบ.....

เฉลย มีกระแสน้ำอุ่นแอตแลนติกเหนือ และกระแสน้ำเย็นกรีนแลนด์ตะวันออกไหลมาบรรจบกันเป็นแหล่งปลา
ชุกชุม

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

(ตขว. ส 5.1 ม. 2/2) พฤติกรรมที่วัด จำ

9. เส้นทางคมนาคมขนส่งทางน้ำภายในทวีปที่สำคัญที่สุดของทวีปยุโรป คือ แม่น้ำใด

ตอบ

เฉลย แม่น้ำเอลเบ แม่น้ำไรน์

เกณฑ์การให้คะแนน

ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน

(ตขว. ส 5.1 ม. 2/2) พฤติกรรมที่วัด จำ

พิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 10

อารยธรรมจีนเป็นอารยธรรมบริเวณลุ่มแม่น้ำฮวงโหและขยายตัวลงภาคใต้สู่ลุ่มแม่น้ำแยงซีเกียง พัฒนาขึ้นตั้งแต่ยุคหินใหม่ ซึ่งมีการประดิษฐ์ตัวอักษรบนกระดูกเสี่ยงทาย และพัฒนาการต่อมาจนกระทั่งกลายเป็นอารยธรรมที่ยิ่งใหญ่ มีการจัดระเบียบสังคมผ่านความเชื่อในลัทธิขงจื๊อและลัทธิเต๋า มีสถาปัตยกรรมอันยิ่งใหญ่ เช่น กำแพงเมืองจีน พระราชวังต้องห้าม เป็นจุดเริ่มต้นของเส้นทางการค้าสายแพรไหมระหว่างเอเชียและยุโรป ผ่านดินแดนเอเชียกลาง

10. จากข้อความ อิทธิพลของอารยธรรมจีนส่งผลต่อภูมิภาคเอเชียอย่างไร (ตอบ 1 ข้อ 1 คะแนน)

ตอบ.....

เฉลย แนวคำตอบ

- การขยายตัวทางการค้าผ่านเส้นทางสายแพรไหม
- การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมผ่านเส้นทางสายแพรไหม
- ความเชื่อลัทธิขงจื๊อและลัทธิเต๋า
- ฯลฯ

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนนเต็ม ได้ 1 คะแนน เมื่อบอกอิทธิพลต่อภูมิภาคเอเชียได้อย่างถูกต้องอย่างน้อย 1 ข้อ

ได้ 0 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบ

(ตขว. ส 4.2 ม. 2/2 วิเคราะห์)

พิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 11

บริเวณชายฝั่งตะวันตกของทวีปยุโรปมีกระแสน้ำอุ่นแอตแลนติกเหนือไหลเลียบผ่านชายฝั่งเกาะเกรตบริเตน และประเทศนอร์เวย์ ซึ่งไหลมาบรรจบกับกระแสน้ำเย็นกรีนแลนด์ตะวันออก บริเวณตอนกลางของทะเลเหนือ

11. จากข้อความ อิทธิพลของกระแสน้ำอุ่นแอตแลนติกเหนือ ส่งผลให้ประชากรที่อาศัยอยู่บริเวณนั้นประกอบอาชีพอะไร เพราะเหตุใด (ตอบ 2 คำตอบ 1 คะแนน)

ตอบ.....

เฉลย ประมง เพราะเป็นแหล่งอาหารของปลา (มีแพลงตอน) หรือเป็นแหล่งที่มีปลาชุกชุม

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนนเต็ม 1 คะแนน เมื่อบอกการประกอบอาชีพ และให้เหตุผลประกอบได้อย่างถูกต้อง

คะแนน 0.5 คะแนน เมื่อบอกการประกอบอาชีพ หรือให้เหตุผลประกอบได้อย่างถูกต้องตอบถูกอย่างใดอย่างหนึ่ง

คะแนน 0 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบ

(ตขว. ส 5.1 ม.2/2) พฤติกรรม เข้าใจ

พิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 12

นายเพิ่มพล ชยันดี สอบชิงทุนในโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนระหว่างนักเรียนไทยและนักเรียนญี่ปุ่น โดยเดินทางไปศึกษาต่อที่ประเทศญี่ปุ่นเป็นระยะเวลา 1 ปี ได้พักอาศัยอยู่กับชาวญี่ปุ่นเพื่อศึกษาความเป็นอยู่และวัฒนธรรมของญี่ปุ่นในด้านการแต่งกาย อาหาร ภาษา การสื่อสารและเทคโนโลยี และศาสนา

12. หลังจากนายเพิ่มพล ชยันดี กลับจากประเทศญี่ปุ่นแล้ว เขาจะเล่าถึง**ความแตกต่าง** และ**ความคล้ายคลึง**ระหว่างวัฒนธรรมไทยกับวัฒนธรรมญี่ปุ่นในด้านใดบ้าง อย่างไร
(ตอบความคล้ายคลึง 4 ข้อ ความแตกต่าง 4 ข้อ 4 คะแนน)

ตอบ.....

.....แนวคำตอบ

ลักษณะวัฒนธรรม	ความแตกต่าง	ความคล้ายคลึง
1. การแต่งกาย	ชุดไทย ชุดยูนิฟอร์ม	ชุดสากล
2. อาหาร	ไทยใช้ช้อน/ส้อมในการรับประทานอาหาร ญี่ปุ่นใช้ตะเกียบในการรับประทานอาหาร	ไทยและญี่ปุ่นรับประทานอาหารเป็น อาหารหลัก มีเครื่องปรุงรสน้ำตาล น้ำปลา เครื่องเทศ
3. ภาษา	ภาษาไทย ภาษาญี่ปุ่น	ภาษากลางภาษาอังกฤษ
4. การสื่อสารและเทคโนโลยี	เทคโนโลยีไทยปานกลาง ญี่ปุ่นล้ำนำสมัย	ไทยและญี่ปุ่น โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต
5. ศาสนา	ไทย นิิกายหินยาน ญี่ปุ่น นิิกายมหายานและศาสนาชินโต	นับถือศาสนาพุทธ

เกณฑ์การให้คะแนน = 4 คะแนน ดังนี้

- 1) ความคล้ายคลึง = 2 คะแนน

2 คะแนน	1.5 คะแนน	1 คะแนน	0.5 คะแนน	0 คะแนน
อธิบายความคล้ายคลึง 4 ด้านขึ้นไปได้อย่างถูกต้อง	อธิบายความคล้ายคลึง 3 ด้านได้อย่างถูกต้อง	อธิบายความคล้ายคลึง 2 ด้านได้อย่างถูกต้อง	อธิบายความคล้ายคลึง 1 ด้านได้อย่างถูกต้อง	ไม่ตอบหรือตอบนอกเหนือจากข้อความดังกล่าว

- 2) ความแตกต่าง = 2 คะแนน

2 คะแนน	1.5 คะแนน	1 คะแนน	0.5 คะแนน	0 คะแนน
อธิบายความแตกต่าง 4 ด้านขึ้นไปได้อย่างถูกต้อง	อธิบายความแตกต่าง 3 ด้านได้อย่างถูกต้อง	อธิบายความแตกต่าง 2 ด้านได้อย่างถูกต้อง	อธิบายความแตกต่าง 1 ด้านได้อย่างถูกต้อง	ไม่ตอบหรือตอบนอกเหนือจากข้อความดังกล่าว

(ตชว. ส 2.1 ม.2/4) พฤติกรรม วิเคราะห์

พิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 13

อารยธรรมจีนเป็นอารยธรรมบริเวณลุ่มแม่น้ำฮวงโหและขยายตัวลงภาคใต้สู่ลุ่มแม่น้ำ แยงซีเกียง พัฒนาขึ้นตั้งแต่ยุคหินใหม่ ซึ่งมีการประดิษฐ์ตัวอักษรบนกระดูกเสี่ยงทาย และพัฒนาการต่อมาจนกระทั่งกลายเป็นอารยธรรมที่ยิ่งใหญ่ มีการจัดระเบียบสังคมผ่านความเชื่อ ในลัทธิขงจื้อและลัทธิเต๋า มีสถาปัตยกรรมอันยิ่งใหญ่ เช่น กำแพงเมืองจีน พระราชวังต้องห้าม เป็นจุดเริ่มต้นของเส้นทางการค้าสายแพรไหมระหว่างเอเชียและยุโรป ผ่านดินแดนเอเชียกลาง

13. จากข้อความ ปัจจัยใดที่ทำให้อารยธรรมจีนแผ่ขยายไปอย่างกว้างขวางทั้งในทวีปยุโรปและทวีปเอเชียซึ่งมีผลจนถึงปัจจุบัน (ตอบ 1 คำตอบ 1 คะแนน)

ตอบ.....

เฉลย การค้าขาย

เกณฑ์การให้คะแนน ตอบถูก ได้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบ ได้ 0 คะแนน

พิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 14

บริเวณชายฝั่งตะวันตกของทวีปยุโรปมีกระแส น้ำอุ่นแอตแลนติกเหนือไหลเลียบผ่านชายฝั่งเกาะเกรตบริเตน และประเทศนอร์เวย์ ซึ่งไหลมาบรรจบกับกระแสน้ำเย็นกรีนแลนด์ตะวันออก บริเวณตอนกลางของทะเลเหนือ

14. จากข้อความ อิทธิพลของกระแสน้ำอุ่นแอตแลนติกเหนือ ส่งผลให้ประชากรที่อาศัยอยู่บริเวณ นั้นประกอบอาชีพอะไร เพราะเหตุใด (ตอบ 2 คำตอบ 1 คะแนน)

ตอบ.....

เฉลย ประมง เพราะเป็นแหล่งอาหารของปลา (มีแพลงตอน) หรือเป็นแหล่งที่มีปลาชุกชุม

เกณฑ์การให้คะแนน

คะแนนเต็ม 1 คะแนน เมื่อบอกการประกอบอาชีพ และให้เหตุผลประกอบได้อย่างถูกต้อง

คะแนน 0.5 คะแนน เมื่อบอกการประกอบอาชีพ หรือให้เหตุผลประกอบได้อย่างถูกต้องตอบถูกอย่างใดอย่างหนึ่ง

คะแนน 0 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบ

พิจารณาข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 15

หลังจากการรวมตัวกันเป็นประชาคมอาเซียน หลายคนอาจจะคิดว่าศาสนาที่มีผู้นับถือมากที่สุดคือศาสนาพุทธ แต่ความจริงแล้วศาสนาที่มีผู้นับถือมากที่สุดคือศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็นศาสนาที่มีผู้นับถือมากเป็นอันดับที่ 2 ของโลก ประเทศในประชาคมอาเซียนที่มีประชากรนับถือศาสนาอิสลามเป็นจำนวนมาก ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศบรูไนและประเทศมาเลเซีย นอกจากนี้ยังมีประเทศที่มีประชากรบางส่วนนับถือศาสนาอิสลาม เช่น ฟิลิปปินส์ ไทย และพม่าซึ่งชาวมุสลิมทั่วโลกนั้นมีความเชื่อว่าทุกคนเป็นพี่น้องกัน สำนักแห่งความเป็นมุสลิมจึงมีอยู่มากนอกจากนี้แล้วชาวมุสลิมทุกคนต้องปฏิบัติตามหลักศรัทธา หลักจริยธรรมและหลักการปฏิบัติ จึงเป็นศาสนาที่ไม่ม้นักบวช

15. จากข้อความข้างต้น นักเรียนต้องทำความเข้าใจในเรื่องใดของศาสนาอิสลามเพื่อนำไปสู่ความเข้าใจอันดีในการอยู่ร่วมกัน โดยให้นักเรียนยกตัวอย่างการปฏิบัติตนของนักเรียนต่อชาวมุสลิม (ตอบอย่างน้อย 4 ข้อ 4 คะแนน)

ตอบ.....
.....
.....
.....

เฉลย แนวคำตอบ

- เข้าใจในหลักศรัทธา
- เข้าใจในหลักจริยธรรม
- เข้าใจในหลักการปฏิบัติ
- ไม่ดูหมิ่นพระเจ้าของศาสนาอิสลาม (พระอัลเลาะห์)
- ไม่ดูหมิ่นหลักคำสอนของศาสนาอิสลาม
- ไม่ดูหมิ่นการปฏิบัติตามคำสอนของศาสนาอิสลาม
- อื่น ๆ (อยู่ในดุลยพินิจของผู้ตรวจที่สอดคล้องกับความถูกต้อง)

เกณฑ์การให้คะแนน

- ตอบถูกต้องตั้งแต่ 4 ข้อขึ้นไป ได้ 4 คะแนน
- ตอบถูกน้อยกว่า 4 ข้อ ให้ข้อละ 1 คะแนน